

برنامه های میرمطهری برای سازمان خصوصی سازی اعلام شد

سیداحمد میرمطهری مدیرعامل جدید سازمان خصوصی سازی برنامه های مدون خود را در زمینه واگذاری سهام دولتی اعلام کرد.

میرمطهری در طرح مدون خود آورده است: در اقتصاد رفاه، آنچه نقش دولت را در اقتصاد پر رنگ و چشم پوشی ناپذیر می سازد، لزوم انجام وظایفی است که در چارچوب کارکرد های تخصصی، توزیعی و تثبیتی دولت قابل بررسی است.

در ادامه آمده است: کارکرد تخصصی که دخالت دولت را در فعالیتهای اقتصادی توجیه پذیر می سازد، از دو جنبه اهمیت می یابد: یکی نقش مهم دولت در تشویق فعالیتهایی است که بخش خصوصی خواهان انجام آن نیست، اگر چه برای جامعه نیز سودمند باشد. دیگری، فعالیت در زمینه هایی است که با وجود تمایل بخش خصوصی، ساز و کار بازار با ناکارایی همراه می شود.

این نکته در تبصره ۴ بندب ماده ۴ قانون برنامه سوم نیز به درستی دیده شده است. کارکرد های توزیعی و تثبیتی که اولی از آغاز سده بیستم و دومی از دهه ۱۹۵۰ به جمع کارکردهای اقتصادی بیشتر دولتهای جهان افزوده شده اند، هر دو تا حدود زیادی با سیاستهای بودجه ای دولت و کاربرد ابزارهایی مانند نرخهای مالیاتی، مخارج دولتی و شیوه نامین کسری بودجه دولت سرو کار دارند که اینک موضوع بحث ما نیست. در هر حال، منظور این است که کارکرد های تخصصی و توزیعی فرصتی برای مداخله دولت در اقتصاد فراهم می آورد تا از این راه کارایی اقتصادی را بهبود دهد. وی در ادامه می نویسد: از این دیدگاه فعالیت اقتصادی دولت تنها در صورتی پذیرفتنی است که دست کم به یکی از دستاوردهای زیر بینجامد. نخست شکست با ناتوانی ساز و کار بازار را اصلاح کند. دوم در سنجش با بنگاههای خصوصی، هزینه ای بسیار کمتر داشته باشد. سوم پیامد های توزیعی مطلوبی به همراه داشته باشد.

میرمطهری ادامه می دهد: در چارچوب این نگرش، آن دسته از بنگاههای اقتصادی دولتی که تر از عملیاتی آنها به طور جداگانه قابل سنجش و شناسایی و قیمت گذاری ستاده آنها نیز از نظر اقتصادی منفی دار باشد، در شمار

واحدهای تولید کننده بازاری و قابل تکنیک از دولت جای می گیرند. در این حالت، مقایسه هزینه های فرصت فعالیتهای اقتصادی در چنین بنگاههایی که دولت فقط مالک آنهاست با واحدهای مشابه فعال در بخش خصوصی می تواند مبنایی برای پیشبرد برنامه خصوصی سازی در اقتصاد ایران به شمار آید.

وی تأکید می کند: بزرگتر یا برابر بودن هزینه های واقعی تولید کالاها و خدمات بازاری توسط دولت در سنجش با ارزش کالاها و خدمات تولید نشده توسط بخش خصوصی، می تواند نماگر اشتغال دولت در امروری تلقی شود که در آن برتری نسبی ندارد و لازم است که ترکیب دولت و بازار به گونه ای بهسازی شود که دستیابی به رفاه اجتماعی با بالاترین سطح کارایی اقتصادی همراه شود. بدین ترتیب، فقط واحدهایی با بخش عمومی یا

نهاد های دولتی مالک خود باقی خواهند ماند که ستاد آنها به طور عمده یا به کلی غیر بازاری باشند. واگذاری فعالیتهای اقتصادی دولت به بخش خصوصی اغلب بهترین راه فرآوری دولت برای ارتقای سطح کارایی اقتصادی در استفاده از ظرفیتهای تولیدی به کار گرفته نشده یا جلوگیری از هز رفتن منابع موجود در اقتصاد ملی است.

مدیرعامل سازمان خصوصی سازی می نویسد: در تحلیل کلی، از یک برنامه کارآمد خصوصی سازی در اقتصاد ایران، هدفهای زیر قابل انتظار و پیگیری خواهد بود. نخست ارتقای سطح کارایی اقتصادی، گسترش زمینه و رقابت در فعالیتهای اقتصادی و نزدیک شدن به مرزهای بهینگی منابع اقتصادی، دوم جذب منابع قابل سرمایه گذاری خصوصی در تامین مالی فعالیتهای اقتصادی، گسترش بنیانهای مالکیت مردمی، ایجاد اشتغال و تسهیل دسترسی به بازارهای فناوری و سرمایه های خارجی و سوم کاهش بار مالی دولت و میزان هز رفتن منابع در بخش دولتی.

در ادامه آمده است: به رغم منافع و مزایای قابل توجهی که برای واگذاری فعالیتهای اقتصادی دولت به بخش خصوصی قابل تصور است، پیشبرد برنامه خصوصی سازی در اقتصاد ایران مستلزم ارائه یک رویکرد سیاسی عملی، منطقی و واقع گرایانه و اتخاذ تعهدات و

راهکارهای اجرایی مناسبی است که ضمن تسریع و تسهیل امور، هدف های قابل انتظار را نیز به خوبی پوشش دهد. میرمطهری در طرح خود آورده است: برای این اساس ارائه یک تعریف صریح و مشخص از آنچه وسعده اقتصادی دولتی نامیده می شود و مرزبندی آن با یک بنگاه اقتصادی خصوصی، به دو دلیل الزامی است: نخست، برای فراهم آوردن تصویری جامع از تعداد و سطح اشتغال در بنگاههای اقتصادی دولتی و خصوصی و ارزیابی آثار بالقوه برنامه خصوصی سازی در اقتصاد ایران، دوم برای اطمینان از اینکه مالکیت اینگونه شرکتها واقعا به بخش خصوصی

انتقال یابد. در این راستا، توصیه نهادهای بین المللی می تواند مورد توجه قرار گیرد. در این اساس یکسری معیارها برای بنگاههای خصوصی در نظر گرفته می شود. نخست شرکتی که از انتظارات پولی در بودجه بهره مند

نیاشد و دوم کل سهم مستقیم و غیر مستقیم سهامداران دولتی از طریق شرکتها سرمایه گذاری، صندوقهای تامین اجتماعی، شرکتها دارنده و سایر موسساتی که مالکیت عمده یا کل آنها نهاد های دولتی است، کمتر از ۲۰ درصد

باشد. میرمطهری تصریح می کند: در درجه دوم، دسترسی به داده ها و اطلاعات سازگار و قابل اعتماد از مواردی مانند وضعیت مالی، ساختار مالکیت و عملیات واحدهای اقتصادی دولتی به منظور ارائه تصویری از تعداد و وضعیت واحدهای قابل واگذاری، الزامی به نظر می رسد. به همین ترتیب، تعیین تقدم و نیز برنامه ریزی فرایند واگذاری الزامی به نظر می رسد. به همین ترتیب، گسترش موفقیت و کارایی برنامه خصوصی سازی در اقتصاد ایران، مستلزم توجه به مجموعه ای از شرایط خرد و کلان اقتصادی است که باید به دقت ارزیابی و زمینه های عملی تحقق آنها در اقتصاد ملی فراهم شود.

میرمطهری ادامه می دهد: بی تردید، سازمان خصوصی سازی با موظف دانستن خود به شناسایی دقیق الزامها و نیازهای موفقیت و پیشبرد برنامه خصوصی سازی در اقتصاد ایران و تملوین ضوابط مکمل یا لازم برای این منظور در آینده نقش تعیین کننده ای را در این راستا بر عهده خواهد گرفت. بدین معنا، در دوره جدید فعالیت، لازم است که ستاد مال علاقه بر انجام کارآمد وظایف

اجرای خود در برنامه خصوصی سازی، مسئولیت پذیری، صلاحیت، و مهارت خود را در ترسیم خطوط حرکت، تدوین سیاستهای راهبردی و تنظیم برنامه های اجرایی خصوصی سازی در اقتصاد ایران پیش از پیش نمایان سازد. میرمطهری تأکید کرد: بدین منظور به عنوان نخستین

گام برای تحول بنیادین نقش سازمان در دوره جدید فعالیت، یکسری برنامه ها به طور مشخص در دستور کار سال قرار خواهد گرفت. کارآمدسازی سازمان و تشکیلات بهسازی نیروی انسانی، رسیدگی به وضعیت معیشت کارکنان، بهسازی فناوری اطلاعات و ارتقای سطح کیفی ارائه خدمات و انجام وظایف، تدوین سیاستهای راهبردی و تعیین راه کارهای اجرایی مربوط به شیوه ها و روشهای اجرایی و واگذاری، ارزشیابی و تجدید ساختار واحدهای قابل واگذاری، فرایند اجرا و مانند اینها و انجام معاملات لازم برای شناسایی و تحلیل الزامها و پیش نیازهای خرد و کلان اقتصادی برنامه واگذاری و توسعه بنیادین فعالیت بخش خصوصی در اقتصاد ایران از جمله این موارد هستند.

میرمطهری در ادامه انجام مطالعات لازم برای شناسایی و رتبه بندی تقدم واحدهای قابل واگذاری و تدوین برنامه اجرایی لازم در این باره و ارزیابی وضعیت طرف تقاضا در فرایند واگذاری اعم از میزان سرمایه های خصوصی در دسترس یا تمایل بخش خصوصی به خرید واحدهای اقتصادی دولتی و شناسایی اقداماتی را در زمره برنامه های آینده خود برای بورس تهران دسته بندی کرده است. که به تسهیل یا ترغیب مشارکت بخش خصوصی در برنامه های واگذاری می انجامد.

وی انجام مطالعات لازم برای ساختن ترتیبات نهادهای لازم برای اجرا و ارزیابی برنامه خصوصی سازی و بهسازی محیط فعالیت بخش خصوصی در اقتصاد ایران را در طرح خود الزامی دانسته است.

ایجاد نظام جامع اطلاعات و داده های مربوط به واحدهای اقتصادی فعال در بخش دولتی در زمینه های مالی، مالکیت و عملیات واحدهای مزبور به منظور فراهم آوردن امکان شناسایی و تعیین تقدم واحدهای قابل واگذاری از دیگر برنامه های میرمطهری برای آینده سازمان خصوصی سازی خواهند بود.